

ЗВІТ
про роботу Науково-дослідного Центру Європейських студій
в період з 31.08.2021 по 31.12.2021 року

Центр Європейських студій було засновано в НУЧК у 2021 році у межах Днів європейської спадщини та відповідно до стратегічного курсу України на європейську інтеграцію – з метою посилення освітніх і наукових практик, орієнтованих на європейські цінності.

Мета діяльності Центру – об'єднати зусилля фахівців у галузі вивчення історії Європи, європейської інтеграції, популяризації європейських цінностей та культурної спадщини.

Основними завданнями центру є: організація досліджень у галузі історії Європи; залучення вітчизняних і зарубіжних фахівців, наукові інтереси яких пов'язані з історією Європи та європейської інтеграції; підготовка монографій, збірників наукових праць, навчально-методичних посібників; проведення наукових конференцій, семінарів, круглих столів з питань історії, культури Європи та європейської інтеграції; надання консультацій у підготовці проєктних заявок для участі у європейських грантових програмах та інші.

Команда ЦЄС:

Керівник (згідно Положення – Директор)

Кеда Марина Костянтинівна – к.і.н, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин.

Члени центру:

Дятлов Володимир Олександрович

Коваленко Ольга Олександрівна

Кондратьєв Ігор Вікторович

Міден Ервін Лотарович

Соломенна Тетяна Валеріївна

Діяльність.

14 вересня 2021 р. в Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» відбулась **презентація Центру**.

З вітальним словом виступили в.о. ректора НУЧК пані Світлана Стрілець, перший проректор, проректор з наукової роботи НУЧК професор Володимир Дятлов, заступник начальника управління, начальник відділу туризму та промоції міста управління культури і туризму Чернігівської міської ради пані Катерина Литвин, директор Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін професор Олександр Коваленко, які зазначили важливість відкриття такого Центру в контексті євроінтеграційного вибору України.

Представник Національного Еразмус+ офісу України, експерт напряму Жан Моне програми ЄС Еразмус+ пан Петро Крайнік розповів про оновлені можливості напряму, зміни у процедурі подання грантових заявок, дав цінні

рекомендації щодо заповнення електронної форми. Голова української Асоціації викладачів та дослідників європейської інтеграції пані Ірина Сікорська навела приклади подібних європейських дослідницьких Центрів, їх діяльності та перспективи розвитку в Україні. Під час презентації також виступили керівники європейських проєктів НУЧК, які розповіли про основні досягнення і здобутки.

Вже за кілька днів - **16 вересня 2021 р. ЦЄС** організував проведення **круглого столу «Європейський простір інклюзивної освіти: виклики та можливості для України».**

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзія в Україні набирає обертів. 15 вересня 2021 р. уряд затвердив новий Порядок організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти. Відповідна постанова набуде чинності вже з 1 січня 2022 р. Що ж таке інклюзивна освіта? Чому її впровадження стало надзвичайно актуальним в Україні? Та який досвід європейських колег може бути корисним для нашої держави? Відповіді на ці та інші важливі питання лунали під час Круглого столу: «Європейський простір інклюзивної освіти: виклики та можливості для України», організованого в рамках проєкту «Європейський освітній простір: можливість та виклики для України» програми Erasmus+ напряму Jean Monnet 611363-erpp-1-2019-1-ua-erppjmo-module (Чернігів, 16.09.2021).

З вітальним словом до учасників Круглого столу звернулися: Коваленко О.Б. – к.і.н., професор, директор НН інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка; Литвин К.А. – заступниця начальника управління культури та туризму Чернігівської міської ради, начальниця відділу туризму та промоції міста; Кеда М.К. – к.і.н., доцентка кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, керівниця Центру європейських студій НУЧК імені Т.Г. Шевченка.

Ключовою спікеркою заходу виступила Підмогильна Олена Валеріївна, директорка КУ «Інклюзивний ресурсний центр № 1» Чернігівської міської ради. Під час виступу особливу увагу було приділено важливості наступності у впровадженні інклюзивного навчання між школами та ЗВО, йшлося про виклики, що зустрічаються на цьому шляху та досягнення у цій царині.

Спікерами заходу виступили: Острянюк А.М. – к.і.н., доцент, завідувач кафедри історії України, археології та краєзнавства НУЧК імені Т.Г. Шевченка; Махній М.М. – практичний психолог КУ «Інклюзивний ресурсний центр № 1» Чернігівської міської ради, Стрілюк О.Б. – доцентка кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин НН інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, заступниця директора з наукової роботи.

Активну участь у дискусії взяли: Гавриленко Т.Л. – професорка кафедри дошкільної та початкової освіти і мистецтв НУЧК імені Т.Г. Шевченка, Соломенна Т.В. – доцентка кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин. У роботі Круглого столу активну участь також взяли студенти магістратури ОП «Історія та археологія» та ОП «Середня освіта (історія)». На заході були присутні магістранти спеціальностей 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта».

Дискусії та жваві обговорення викликали питання термінології, принципів інклюзивного навчання, особливостей дистанційного навчання. Відзначалось, зокрема, що деякі дослідники досить широко трактують саме поняття – «діти з особливими потребами», та розглядають у даному контексті не лише дітей з особливостями розвитку, а й обдарованих малюків, дітей, позбавлених батьківської опіки, а також тих, хто пережив війну чи переїхав з іншої країни (регіону). Підкреслено, однак, що в Україні основною категорією дітей з особливими освітніми потребами прийнято вважати осіб з особливостями психофізичного розвитку.

Аби краще зрозуміти особливості інклюзивної системи освіти було розглянуто процес її становлення за кордоном. Особливий акцент зроблено на здобутках Франції (дві форми інклюзивної моделі освіти: класи «шкільної інклюзії», класи педагогічної інтеграції), Польщі (неперервна інклюзивна освіта навчальних закладів міста Гнезно), Швеції (особливий підхід до навчання дітей з раннім аутизмом) тощо. Під час роботи Круглого столу відзначено, що у більшості європейських держав підготовка педагогів інклюзивної освіти здійснюється в університетах.

Учасники Круглого столу обговорили також:

- якими документами регламентується інклюзивна освіта в українських університетах;
- з якими проблемами стикаються студенти з ООП, та що кажуть про інклюзію;
- чого бракує програмам інклюзії в університетах в цілому.

На основі напрацьованих рекомендацій було розроблено **Меморандум** щодо організації універсального (інклюзивного) простору у ЗВО.

Крім того, з **вересня по грудень 2021 року** проводилась наступна діяльність:

- **листування** з офіцерами та сервісними службами програми Erasmus+ ЄС з приводу оновлення бази НУЧК в ЄС у зв'язку з виборами нового ректора Університету. Підготовлено документи та оновлено рахунок НУЧК в базі ЄС.
- на платформу Erasmus+ Project results завантажено **результати** проєкту «Європейські антитоталітарні практики», за якими отримано балансовий платіж у сумі 6804.00 євро.
- викладачам НУЧК надавались **консультації** щодо можливостей європейського фінансування для НУЧК та заповнення апікаційних форм для програм 2021-2022 року.

- фахівцями Центру доц. Кондратьєвим І.В., доц. Соломенною Т.В. та доц. Кедою М.К. проводилась робота по підготовці до публікації статей з європеєзнавчої тематики для фахового збірника Вісник НУЧК. Прорецензовано, відредаговано і подано до друку 26 публікацій. Шість публікацій повернуто авторам на доопрацювання.

Міжнародні проєкти

Під опіку ЦЄС перейшли проєкти ЄС, в яких задіяні члени Центру:

«Європейські антитоталітарні практики» (Керівник – проф. Столяр М.Б.) Завершено роботу над проєктом, отримано балансовий платіж.

«Культурний профіль Європи» (Керівник – доц. Кеда М.К.)

Дисемінація:

Інформація про зміст та напрямки діяльності Центру, проведені заходи розміщена на наступних ресурсах:

Відео: Відкриття Центру Європейських студій (сюжет телеканалу «Новий Чернігів») <https://www.youtube.com/watch?v=sFxCcd5Ty6Q>

Відео: Анонс відкриття Центру ЄС в рамках Презентації Днів європейської спадщини (сюжет телеканалу «Дитинець») <https://www.youtube.com/watch?v=yBFHRE-ObUA>

Відео: Анонс круглого столу з питань інклюзії в рамках заходів «Місто без меж. Дні європейської спадщини» (сюжет телеканалу «Новий Чернігів») <https://www.youtube.com/watch?v=D7Md0AoB9XU>

Публікація в пресі: Грищенко С. Презентація Центру європейських студій / Деснянська Правда. <https://dpnews.com.ua/news/2243>

Публікації про заходи на сторінках проєктів та в соціальних мережах:

На сайті проєкту «Культурний вимір Європи» (вкладка «заходи» - Центр ЄС) <https://nuchkerasmus.wixsite.com/culde>

<https://nuchkerasmus.wixsite.com/culde/%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%8F-2021-%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F>

На сторінці проєкту «Культурний вимір Європи» у Facebook <https://www.facebook.com/CulDEuro>

Інтерв'ю для програми Олега Володарського «Сповідь» <https://www.facebook.com/OlegVolodarsky/videos/898152634398283>

На сайті Gorod.cn.ua:

<https://www.gorod.cn.ua/news/gorod-i-region/132912-u-chernigovi-prezentovali-centr-evropeiskih-studii.html>

Керівник Науково-дослідного Центру ЄС

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Марина КЕДА'.

доц. Марина КЕДА